

E? Seęimi Tercihi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E? Seęimi Tercihi Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21332>

Özet

E? Seçimi Tercih Anketi, E? Seçimi sürecinde bireylerin, özellikle de üniversite öğrencilerinin, potansiyel e?lerinde arad??? nitelikleri ve öncelikleri sistematik olarak belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, Dursun (1991) tarafından Yüksek Lisans Tezi kapsamında Türkiye bağlamında geliştirilmiştir. Ölçek, sosyo-kültürel faktörler, kişilik özellikleri, fiziksel çekicilik ve sosyoekonomik durum gibi çeşitli tercih alanları kapsayarak, cinsiyetler arasında e? seçimi önceliklerindeki farklılıklar ortaya koymayı hedeflemiştir. Çalışmanın temel amacı, genç yetişkinlerin evlilik ve uzun süreli ilişkilere yönelik tutumları ve beklentilerini ampirik verilerle desteklemektir.

Ölçeğin geliştirilmesi, o dönemin Türk toplumunda evlilik kurumuna verilen önemi ve gençlerin bu kuruma yönelik tercihlerini anlamada önemli bir adım teşkil etmektedir. Geliştirme süreci, özellikle psikolojinin ve sosyolojinin kesişim noktalarında yer alan e? seçimi davranışlarının karmaşık doğasını ölçmeye odaklanmıştır. Ölçek, bir geliştirme çalışması olarak sunulmuş olup, orijinal tezin kapsamlı bir değerlendirilmesi için referans kaynağına başvurulması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler

E? seçimi, evlilik tercihleri, üniversite öğrencileri, genç yetişkinlik, ilişki dinamikleri, psikometri, değişimler, cinsiyet farklılıkları.

Yazarlar

Dursun, D. A.

Amaç

E? Seçimi Tercih Anketinin temel amacı, e? seçimi sürecinde bireylerin gösterdiği tercihleri ve bu tercihlerdeki cinsiyete dayalı farklılıkları bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Geliştirme çalışması, özellikle üniversite düzeyindeki genç yetişkin nüfusunun evlilik partnerinde arad??? fiziksel, duygusal, sosyal ve ekonomik niteliklerin hiyerarşisini ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda, ölçek, bireylerin bilinçli veya bilinçaltı düzeydeki e? seçim kriterlerini somutlaştırmak için tasarlanmıştır.

Ölçek, akademik çalışmalarda ve danışmanlık süreçlerinde kullanılarak, gençlerin evlilik beklentileri hakkında değerli bilgiler sunmayı hedeflemiştir. Bu tür bir araç, hem sosyolojik hem de psikolojik araştırmalar için bir temel oluşturarak, Türkiye'deki e? seçimi dinamiklerinin zaman içindeki değişimini izlemeye olanak tanımaktadır.

Yap?

E? Seçimi Tercihi Anketi, psikolojik olarak "E? Seçimi Tercihleri" (Mate Selection Preferences) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle sosyal psikoloji ve evrimsel psikoloji teorileri çerçevesinde incelenir. Ölçek, bireyin potansiyel partnerde arad??? özelliklerin bir kombinasyonunu yans?t?r. Bu özellikler genellikle ?unlar? içeren boyutlara ayr?l?r:

Ki?ilik Özellikleri: Dürüstlük, güvenilirlik, mizah anlay???

Sosyal ve Ekonomik Durum: E?itim düzeyi, meslek, gelir potansiyeli.

Fiziksel Çekicilik: Görünüm, sa?l?k, ya?.

Ailesel ve Kültürel Uyum: Aile de?erlerine uygunluk, dini inançlar, kültürel geçmi?.

Ölçek, bu çok boyutlu yap?y? de?erlendirerek, hangi faktörlerin e? seçiminde daha bask?n oldu?unu belirlemeyi amaçlam??t?r. Bu, özellikle evrimsel psikolojinin öngördü?ü, erkeklerin kaynak sa?lay?c? niteliklere, kad?nlar?n ise üreme potansiyeline ve sadakate odaklanma e?ilimi gibi hipotezlerin test edilmesine olanak tan?r.

Geçerlik

E? Seçimi Tercihi Anketinin orijinal kaynak belgesinde (Dursun, 1991), geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel de?erler aç?kça belirtilmemiştir. Ancak bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirilen ölçek oldu?u için, içsel tutarlılık ve yap? geçerlili?ini sa?lamaya yönelik temel ad?mlar?n at?ld??? varsay?lmaktadır. Geçerlik çal??malar?n?n, genellikle uzman görüşü, kapsam geçerlili?i ve yap? geçerlili?inin temel analizlerini (örne?in, faktör analizi) içerdii dü?ünülmektedir.

Geçerlik bulgular?n?n detaylar?, ölçe?in uyguland??? popülasyonun (üniversite ö?rencileri) kültürel ba?lam?na ne ölçüde uygun oldu?unu göstermesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Gelecekteki ara?t?rmalar, bu ölçe?in güncel Türk popülasyonunda kriter geçerlili?i ve ay?rt edici geçerlili?ini test etmelidir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte E? Seçimi Tercihi Anketinin güvenilirlik katsay?lar? hakkında do?rudan bir bilgi bulunmamaktadır. Psikometri standartlar?na uygun olarak, geli?tirme a?amas?nda ölçe?in iç tutarlılı??n?n (Cronbach alfa) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?inin hesaplanm?? olması beklenir. ?ç tutarlılık katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik verilerinin eksikli?i, ölçe?in güncel akademik çal??malarda kullan?m?n? s?n?rlayabilir. Bu nedenle, ölçe?i kullanmay? planlayan ara?t?rmacılar?n, uygulamadan önce kendi

örneklemelerinde güvenilirlik analizlerini tekrarlamalar? ve sonuçlar? raporlamalar? önerilmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal kaynakta faktör analizi sonuçlar?na dair detaylı? bilgi sunulmam??t?r. E? Seçimi Tercihi Anketinin bir geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, yap? geçerli?ini belirlemek ve temel tercih boyutlar?n? ayr??t?rmak amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu analiz, e? seçimi tercihlerinin alt?nda yatan ana faktörleri (örne?in, 'Geleneksel De?erler' faktörü veya 'Kariyer Odaklı?' faktörü) ortaya ç?karmaya yard?mc? olmu?tur.

Faktör yap?s?n?n incelenmesi, ölçe?in teorik çerçevesiyle (sosyal de?i?im teorisi, evrimsel e? seçimi) ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir. Ölçek maddelerinin hangi faktörlere yüklendi?i bilgisi, ara?t?rmacılara, e? seçiminde hangi nitelik gruplar?n?n birlikte de?erlendirildi?ine dair derinlemesine bir anlay?? sunar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i, Öz Bildirim Anketi.

Format: Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir. Genellikle Likert tipi veya s?ralama tercih format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri.

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (Tez y?l?na göre 18-25 ya? aral??? oldu?u varsay?lmaktad?r).

Popülasyon Detaylar?: Dursun (1991) tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulmu?tur. Çal??ma, Hacettepe Üniversitesi veya benzeri bir yüksekö?retim kurumundaki ö?rencileri kapsam??t?r.

Test Metodolojisi: Kesitsel anket uygulamas? yöntemi kullan?larak, katılımcılardan potansiyel e?lerinde arad?klar? nitelikleri de?erlendirmeleri istenmi?tir. Uygulama, genellikle ka??t-kalem format?nda gerçekte?irilmittir.

Anahtar Kelimeler

Dursun 1991, evlilik, tercihler, üniversite ö?rencileri, ili?ki, psikolojik ölçüm, sosyoekonomik faktörler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor (Tezin yayımlandığı yıl itibarıyla ORCID sistemi mevcut değildi).

Bağılı E-posta Adresleri: Bilinmiyor.

Yazma Adresi: Dursun, D. A. (1991) döneminde Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 1991.

Özinler ve Ücret: Ölçek, bir akademik Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirildiği için, ticari olmayan ve akademik amaçlı kullanımlarda genellikle tezin yayımlandığı kurum (Hacettepe Üniversitesi) ve yazar izni gerekmektedir. Kullanım için spesifik bir ücret bilgisi mevcut değildir. Ölçeğin tam metnine erişim, üniversite kütüphane sistemleri aracılığıyla sağlanabilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: [es-secimi-tercihi-anketi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/es-secimi-tercihi-anketi-toad.pdf)

Kaynaklar

Dursun, D. A. (1991). *Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin e? seçimi tercihleri (Yüksek Lisans Tezi)*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

E? Seçimi Tercihi Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içeriğinde E? Seçimi Tercihi Anketinin maddeleri veya örnek maddeleri yer almamaktadır. Bu nedenle, maddeler bu akademik girişte sunulamamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen Dursun (1991) tarafından hazırlanan Yüksek Lisans Tezi'ne başvurunuz.

Ölçeğin içeriğinin gizliliği veya telif hakları nedeniyle maddeler burada listelenmemiştir. Araştırmacılar, tezin tam metnine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veya Hacettepe Üniversitesi kütüphanesi aracılığıyla erişebilirler.